

pa manj; kož, mesa, mesenih klobas, voska, masla, sala in slanine se je več izpeljalo pa tudi več vpeljalo kot lani; volne, šetin, sira in loja se je več vpeljalo, izpeljalo pa manj; sterdí (medú) je šlo več na ptuje; laškega olja, zlasti za fabrike, in pa bombaža, prediva, konopelj, svile in bombažaste preje se je letos veliko več vpeljalo; to spričuje, da so domače fabrike te robe več potrebovale; usnja in usnjatega blaga se je več vpeljalo; tudi to priča, da se ta domača obertnija povzdiguje; ker je več železa, jekla in drugih kovin vpeljano, železnega in drugega kovinskega blaga pa izpeljano bilo, je to znamenje, da tudi ta obertnija dobro gré. — Jetnišnica v Garsten-u v zgornji Avstriji je bila o vseh Svetih gospodarstvu usmiljenih sester izročena, ktere imajo nek sčasoma vse bolnišnice in jetnišnice v našem cesarstvu prevzeti. — Cesarska ladija z imenom „Novara“ se pripravlja na pot okoli sveta in višji poveljnik avstrijskega pomorstva svetli nadvojvoda Ferdinand Maks je dovolil, da smeta tudi dva naravoslovca se pridružiti temu važnemu potovanju; ces. znanstvena akademija na Dunaji jima je določila za živež in druge stroške 6000 fl. — Razpor med francozko-rusovsko in pa med angležko-avstrijsko vlado zavolj spraznjenja podonavskih knezij in črnega morja je še zmiraj v starem stanju. Naši bravci vedó, da avstrijska vlada noče svoje armade iz Moldave in Valahije, angleška vlada pa ne svojih ladij iz črnega morja poklicati, dokler ne spolne rusovska vseh pogodb pariškega pomirja. Kaj je tedaj vzrok razpora? Ni drugega kot da rusovska in ž njo francozka vlada hočete vas Bolgrad za mejo imeti po besedah pariške pogodbe, angleška, avstrijska in turška vlada pa mestice Bolgrad po duhu pariške pogodbe in po zemljevidu, ki ga je rusovski poslanec sam pariškemu zboru predložil. — Kaj pa je nek na tem mesticu, ki šteje le kakih 5 do 600 prebivavcov, rusovski vladi toliko ležeče, da ga noče od svoje meje odbiti in Moldavi dati? Zato ker to mestice leži tako, da morejo rusovske ladije po jezeru Julpuku lahko do Donave priti, mesto Izmail okleniti, v malo urah v Tulčo priti in Donavo strahovati. — Na Napolitanškem je vse mirno in čaka, kaj bo. — Na Španjskem je spet vpeljana tiskarska postava od leta 1844 in 1845; ker bo založnikom časnikov po ti postavi silna kavecija naložena, jih bo moglo več tako jenjati, ker ne morejo vložbe odrajtati. — Velbljodi (kamele) so se v Ameriki za tovorstvo tako dobro poterdili, da je vlada severne Amerike poslala že eno ladijo, ki bo Amerikancem še več te tovarne živine pripeljala. — Lovci terdijo, da bomo letos kmali in nenavadno hudo zimo dobili; sodijo pa to po tem, da je divjačina veliko pred kakor druge leta svoj kožuh oblekla.

Za dolgočasne zimske večere kaj.

1. Koliko pa si že star? — vpraša Juri Andreja. Andrej pa mu odgovori: „Ko bi bil še enkrat toliko star, kakor sem, bi imel ravno toliko prek (čez) 100, kolikor mi zdaj od 100 manjka“. — Koliko je bil tedaj Andrej star?

2. Nek fant je nesel 8 pintov (bokalov) óla domú v posodi, ktera je ravno 8 pintov merila. Na potu ga sreča drug fant, kteri je tudi po 8 pintov óla šel, pa z dvema posodama, kterih ena je 3, druga pa 5 pintov merila. Temu pravi uni fant: „Pri kerčmarju ne dobiš več óla; je že vsega potočil; ako pa hočeš, ti jez od svojega 4 pinte prodam“. — Kako sta si fanta razmerila brez drugih posod za mero, kakor tistih, ktere sta sama imela?

3. Neki ovčar pase 1008 ovác. Ko čas prihaja, da bi jih bil imel domú gnati, razdelí svojo čredo v 12 trum, vendar tako, da vsaka sledeča truma 2 glavi več šteje, kakor tista pred njo. — Koliko ovác je bilo v prvi in vsaki sledeči trumi?

Juri P.

Sisek rešen.

(Balada iz krajske zgodovine leta 1593).

Tam beli Sisek mi stoji.
Je v Sisku grad na vogle tri;
Pred gradom mesto zidano,
In vse za bran napravljeno
Pred mestom turška mnoz
Med rovi je nastavljena,
In unstran Kolpe kaže se
Šotorov turških polno vse.
Je Hasan turški baša zbral
Od vseh strani močno druhal;
Nevernik Sisek rad bi vzel,
Ga zlo stiskati je začel.
Pa Blaže se ne gane kar,
On Siski verli poglavar;
Z njim vred je vojna majhena
Braniti se pripravljena.
Kaj verli Blaže pa stori,
Ker Turek Sisku zlo proti?
On piše list do Zagreba,
Do bana tam horvaškega.
Od bana glas je dalje dan,
V Ljubljano belo še poslan:
„Nevernik Sisek rad bi vzel,
Ga zlo stiskati je začel.“
Že bliža Sisku se v pomoč
S horvaških mej nabrana moč,
In drugo trumo s krajskih mej
Pelja Turjaški knez Andrej.
Je Turka res desetkrat več,
Turjaški knez pa ni boječ;
Napasti berž sovražnika
Velí serca junaškega.
„Praznuje danes, pomni vsak,

Se svet Ahec, keršansk vojak;
Z njim vred naj Kristus bo naš
glas,
In Bog ne bo zapustil nas.“
Pri jedi turški baša je;
Ko bobnov hrum zasliši se;
Strahovi vsi ga spreleté,
Zdaj zadnja je, mu vest pové.
Še baša vzdigne s konjico,
Čez sinjo Kolpo pelje jo.
V keršanski prvi trop se z njo
Zažene kar naj bolj močno.
Turjaški knez nasprot zderčí,
Za znamenje svojim ustrelí;
Z njim zdírjajo oklepniki,
Na Turka mahnejo serčni.
„Praznuje danes, pomni vsak,
Se svet Ahec, keršansk vojak;
Z njim vred naj Kristus bo naš
glas,
In Bog ne bo zapustil nas.
Vsi red za redom pokajo,
Na desno, levo sekajo;
Pregosto Turki padajo,
Njih trume zlo se tergajo.
Še vdari vmes horvaški ban,
Neverni roj je v beg zagnan;
Še Kolpa Turkov zagosti.
Še baša v reki se utopi.
Je Sisek zopet rešen bil,
Zmagavcov krik se je glasil;
Ob mestu trikrat krog gredó,
Bogu vsi trikrat čast dajó.
Hicinger.

Zalostno naznanilo.

Ravno sem dobil černo zapečaten list, ki mi prežalostno novico donaša, da so moj ljubljani oče Anton Pavalec — pri hiši „Tonek“ imenovani — pri sv. Marjeti pri Pesnici na Štajarskem doma, za dolgočasno in hudo boleznijo včeraj zjutraj ob pol sedmih posvetno zapustili in lepo in mirno v Gospodu zaspali ter se za dvema svojima bratoma, ki sta tudi letos umerla, v boljšo domovino preselili, in da jih bojo juter pokopali. — Ne gré mi tukaj njih djanja in zaslug za cerkev, za občino itd. opisovati; ker mi pa poklic ne dopušča jih k grobu sprevediti, želim le jim hvaležen spominek žive ljubezni v „Novicah“ postaviti. Gotovo mi one te male prošnje ne bodo odrekle, ako jim povém, da rajni jih sicer niso znali sami brati, ker nikoli niso v šolo hodili, ali poslušali so jih radi kakor sv. evangelje in nekterekkrat sem jim jih moral, ko sem pri njih ob šolskih praznikih bil, do pozne noči prebirati, ali pa iz njih to in uno pripovedovati. Bili so rajni 65 let stari. od leta 1814 kmet in 31 let župan. Ko so Francozi v naše kraje privihrali, so tudi rajni, še mladeneč, čeravno niso vojak bili, s konji svojega očeta za vozača šli, in ko so jih Francozi vjeli, so srečno drugič z živino in vozom vred ponoči k našim pribežali, in tudi cesarsko blago, ki so ga vozili, zopet rešili. Zato so jih pa vojaške nabere oprostili, — Rajni so imeli nenavadno dosti znancev in prijatelov raznega stanú deleč po slovenskem in nemškem svetu; priporočujem jih tedaj vsem, kteri so jih poznali in spoštovali, v pobožen spomin in molitev. Lahka jim bodi zemljica, naj v miru počivajo! — Bili so mi dober dober oče. — V svojem, svoje matere, štirih bratov in sestre imenu

Juri Pavalec Tonekov.

bogoslovec 3. leta v graškem semenišču.

V Gradcu 10. novembra 1856.

Častito vredništvo „Zgodnje Danice“ nas je prosilo, naj na znanje damo, da prihodnji list „Danice“ pride že v sredo na svetlo.

Današnjemu listu je pridjana 2. p. „Občne povestnice“.